

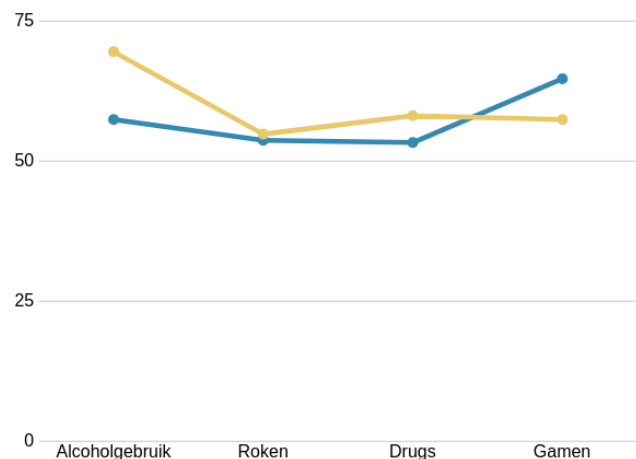
Resultaten onderzoek alcohol, roken, drugs en gamen

Mei 2019

Alcohol, roken, drugs en gamen. Vroeg of laat krijgen de meeste ouders te maken met een kind die één of meerdere van deze dingen ontdekt of ermee in aanraking komt. Hoe ga je daar dan mee om? Aan welke informatie, tips en hulpmiddelen heb je behoefte? En welke rol speelt de school in het geheel? Daarover ging dit onderzoek. Daarnaast konden jullie je mening geven over voorlichtingsmaterialen die door het Trimbos ontwikkeld zijn. 273 ouders deden mee aan het onderzoek.

Belangrijk onderwerp

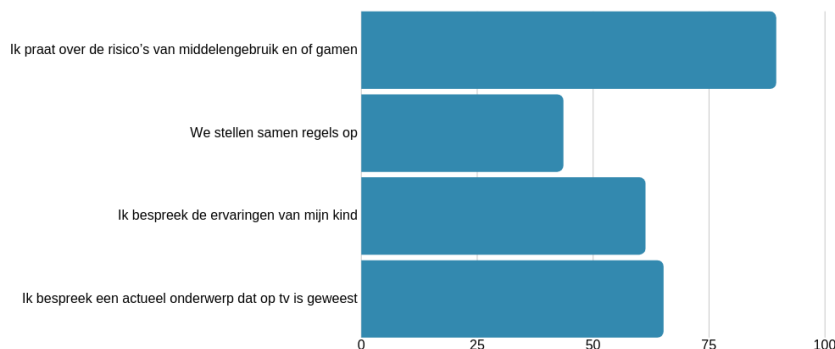
Alcohol, roken, drugs en gamen heeft jullie aandacht in de opvoeding. Meer dan de helft geeft aan deze onderwerpen belangrijk of heel belangrijk te vinden. Daarbij denkt bijna 50% actief over het onderwerp na. Slechts 1% geeft aan niet met alcoholgebruik, roken, drugsgebruik en/of gamen bezig te zijn. Op dit moment zijn de meeste van jullie vooral bezig met gamen. Voor de toekomst verwachten jullie vooral meer aandacht te gaan besteden aan alcoholgebruik. In de grafiek hiernaast zie je hoe jullie nu (blauwe lijn) en later (gele lijn) met de onderwerpen bezig zijn.

Het gesprek met je kind

Opvallend is dat jullie bijna allemaal met je kind praten over alcohol, roken, drugs en/of gamen. Daarnaast praten jullie ook met andere ouders en familie en/of vrienden. Waarover het gesprek met jullie kinderen gaat? Veruit de meeste ouders bespreken de risico's. Daarnaast praat een groot deel van de ouders met hun kind over actuele onderwerpen die bijvoorbeeld op tv zijn geweest en over de ervaringen van hun kind. Wanneer praten jullie erover met je kind? Bijna driekwart geeft aan erover te praten als je kind zelf met vragen komt. Daarnaast gaat zo'n tweederde van jullie het gesprek aan naar aanleiding van gebeurtenissen in de omgeving of als jullie iets op het nieuws of via de media gehoord hebben.

Waarover praat je met je kind?

Wat is lastig te bespreken?

Veruit de meesten van jullie vinden het makkelijk om met je kind te praten (tussen de 72% en 90%). Er zijn dus ook best wat ouders die wel moeite hebben met het gesprek. Vooral **gamen** blijkt een lastig onderwerp. Omdat velen van jullie zelf niet met gamen zijn opgegroeid en het moeilijk is om onderscheid te maken tussen gezond en ongezond gamegedrag. Jullie vinden de grens daarom minder zwart-wit dan bij bijvoorbeeld drugsgebruik. Kinderen zien zelf geen probleem en er zitten ook positieve kanten aan gamen. Dat maakt het begrip tussen ouders en kind lastiger en ontstaan er meer conflicten. Rondom **alcoholgebruik** worstelen jullie vooral met de houding van je kind, consequent omgaan met alcoholgebruik en zelfoverschatting door je kind. Bij **roken** maken zelfoverschatting van je kind en oneerlijke antwoorden het gesprek moeilijk. Ouders die zelf roken vinden het onderwerp ook lastig te bespreken. Over **drugs** missen jullie de kennis. Ook hier vermoeden jullie zelfoverschatting en oneerlijke antwoorden van je kind. Daarbij speelt ook dat het voor een deel van jullie moeilijk te geloven is dat je kind ooit drugs zal gebruiken. Informatie over wat werkt om het gedrag te voorkomen of verminderen, praktische informatie en tips voor het voeren van een gesprek zou jullie helpen het gesprek met je kind beter aan te kunnen gaan.

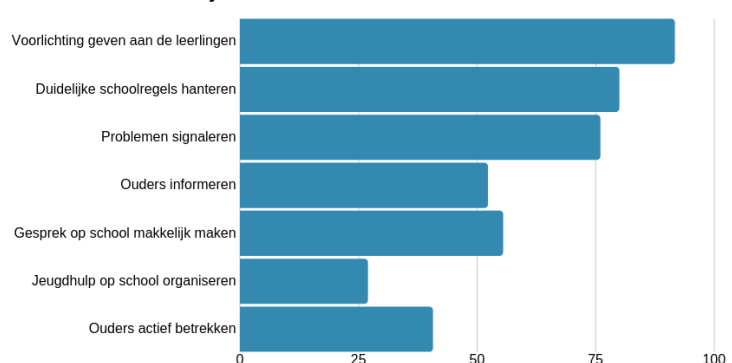
Voldoende informatie

Driekwart van de ouders heeft wel een informatie opgezocht over middelengebruik of gamen. In de meeste gevallen was dit omdat de ouders zelf meer over dit onderwerp wilden weten (72,6%). Andere aanleidingen waren dat jullie kind hiermee in aanraking was gekomen (34,7%), jullie graag wilden weten hoe je met je kind over dit onderwerp kon praten (32,6%) of een gebeurtenis in de media (30,5%). Meer dan de helft van de ouders geeft aan geen behoefte te hebben aan extra informatie over alcoholgebruik, roken, drugsgebruik en/of gamen. De ouders die wel behoefte hebben aan extra informatie hebben vooral behoefte aan informatie over gamen. En dan vooral voorkomen van overmatig gamen en het herkennen van zorgelijk gamegedrag. Als het gaat om alcoholgebruik, roken en drugsgebruik, hebben jullie vooral behoefte aan informatie over omgaan met groepsdruk. Ouders die meer willen weten over drugs zijn vooral geïnteresseerd in lachgas, XTC en GHB.

Rol van de school

De meeste ouders vinden dat ouders en school beiden een verantwoordelijkheid hebben om kinderen voor te lichten over middelengebruik en gamen (82,1%), maar het zwaartepunt ligt volgens de meeste ouders (62,6%) bij de ouders. De rol van de school bestaat volgens de ouders vooral uit het geven van voorlichting, het hanteren van duidelijke schoolregels en het signaleren van problemen. Gelukkig hebben de meeste scholen regels en zijn jullie het grotendeels eens met deze regels. Schoolregels gaan vooral over alcoholgebruik op schoolfeesten, roken op het schoolplein en drugsbezit op school. Bij 17% is er regelmatig kluisjescontrole. Het is voor een groot deel van jullie echter niet duidelijk welke straffen kinderen krijgen (32,8%), worden leerlingen niet altijd gestraft (40,6%) en geven leraren niet altijd het goede voorbeeld (34,4%). Alcohol en tabak zijn bovendien makkelijk verkrijgbaar in de omgeving van de school en volgens ongeveer een kwart van jullie geldt dit ook voor drugs. Meer dan de helft van de ouders weet waar ze op school terecht kunnen bij vragen of problemen. Een hele grote groep ouders weet dit dus niet.

Wat vind je dat de school zou moeten doen?

Reactie op ouderinformatie Trimbos

Ongeveer de helft van de ouders is positief over de nieuwe website van Trimbos. Jullie vinden de getoonde stelling interessant. De informatie op de website motiveert ongeveer de helft van de ouders om het gesprek aan te gaan. Wat jullie vooral helpt? De adviezen en tips om het gesprek aan te gaan, dat de informatie kort en bondig is, de filmpjes en de opmerking dat kinderen wel naar je luisteren en meenemen wat je zegt ook al lijkt dit soms van niet. Jullie vinden het ook fijn dat er gesproken wordt over pubers in plaats van kinderen, dat er informatie is over het lesprogramma en dat er aandacht is voor gamen. Wat beter kan? Er ligt teveel nadruk op het forceren van een gesprek, terwijl dat volgens jullie niet werkt. Daarnaast ervaren jullie de toon als wat belerend en betuttelend. Sommigen van jullie missen bovendien de insteek van verantwoord gebruik. Wat dan wel? Er mag meer aandacht besteed worden aan het dilemma dat ouders aan de ene kant niet moeten oordelen, maar aan de andere kant regels moeten stellen. Meer erkenning voor dat het lastig is en hoe je omgaat met vermoedens en signalen worden ook gewaardeerd. Tot slot hebben jullie behoefte aan voorbeeldvragen voor een gesprek en argumenten waarom middelen slecht voor je kind zijn.

Reactie op teksten van Opvoeden.nl

In het onderzoek konden jullie ervoor kiezen om een tekst van Opvoeden.nl te beoordelen over alcohol, roken, drugs of gamen. Deze werden over het algemeen positief beoordeeld. Over de tekst drinkgedrag zei een ouder: 'Het is motiverend om te lezen dat we meer invloed hebben dan we denken en regels stellen blijkt te werken.' Jullie missen in deze tekst wel tips om met tegenargumenten van je kind om te gaan. Dat geldt ook voor de tekst over gamen. Sommige ouders geven aan dat hun kind niet eens over het gamegedrag in gesprek wil gaan; laat staan aanpassen. Ook gaven een paar ouders als tip dat de online vriendschappen die door gamen ontstaan nog best onbegrijpelijk zijn voor ouders, terwijl daar in principe niets mis mee is. Deze en andere tips helpen ons om de informatie aan te vullen.

Wat doen we met de resultaten?

De resultaten gebruiken we voor meerdere doeleinden: de belangen van ouders in de onderwijswereld behartigen, informatie voor ouders via Opvoeden.nl beter aan laten sluiten bij de behoeften van ouders en dat geldt ook voor de ouderwebsite van Trimbos.

Ouders & Onderwijs is betrokken bij het Nationaal Preventieakkoord bij de aanpak van problematisch alcoholgebruik onder scholieren. De resultaten over rol van de school zullen wij daarom in verschillende overleggen op de agenda zetten. De redactie van Opvoeden.nl gaat aan de slag om de feedback te verwerken in de teksten, samen met Trimbos en een praktijkprofessional.

Trimbos heeft veel gehad aan jullie reacties. De website is op verschillende vlakken aangepast. Sommige van jullie gaven tekstsuggesties die zijn overgenomen en er is aanvullende informatie over lachgas en XTC toegevoegd. Als kers op de taart hebben zij het onderwerp gamen op de agenda gezet bij het ministerie van VWS.

Achtergrondinformatie over de deelnemende ouders

In totaal hebben 273 ouders de vragenlijst ingevuld. Ongeveer 28% van deze ouders heeft kinderen jonger dan 14 jaar, bij ongeveer 26% is het oudste kind 14 of 15 jaar oud en bij 46% is het oudste kind 16 jaar of ouder. De uitkomsten zijn niet representatief voor de Nederlandse bevolking: vooral hoogopgeleide ouders en ouders met een Nederlandse culturele achtergrond vulden de vragenlijst in.

Wil je meer informatie over deze peiling?

Neem dan contact op met Roxanne Sebes via roxanne@stichtingopvoeden.nl of 088-1180200.